

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 163. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359261488/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

men mindre undselige end Englænderinderne; man ser, at de mindre hyppigt har iruffet Mænd, der var dem overlegne. De søger at behage ved deres Indbildningskraft, og er fortrolige med Poesiens og de skønne Kunsters Sprog. De koketterer med deres Begejstring som franske Kvinder med deres Vid og deres Aand. Den fuldkomne Redelighed, der udmærker Tyskernes Karakter, gør Elskoven mindre farlig for Kvindernes Lykke, og maaske nærmer de sig denne Følelse med mere Tillid, fordi man har beklædt den med romantiske Farver for dem og fordi Ringeagt og Utroskab der er mindre at frygte end andensteds. Kærligheden er en Religion i Tyskland, men en poetisk Religion, der kun altfor gerne tillader Alt hvad Hjertet kan undskylde.

«Man kan med Grund opholde sig over nogle tyske Kvinders Latterligheder, idet de uophørligt ophidser og overspænder sig indtil det Paatagne, saa at deres sødlatne Udtaleiser udvisker alt Udpræget og Skarpt. De er ikke frimodige som de franske Kvinder, men de er derfor ikke falske, kun fornaar de hverken at se eller at bedømme Noget rigtigt, og mangler al Virkelighedssans, saa de virkelige Begivenheder glider forbi deres Øjne som Drømmebilleder. Naar de nu og da er letsindige, saa bevarer de endaa et Skær af den Følsomhed, som holdes i Ære i deres Land. En tysk Dame sagde til mig med et tungsindigt Udtryk: «Jeg véd ikke hvori det ligger, men de Fraværende svinder ligesom bort af min Erindring.» En fransk Pige vilde have udtrykt denne Tanke mere muntert, men Meningen vilde have været den samme.

«Deres omhyggelige Opdragelse og deres naturlige Sjæle- renhed gør det Herredømme, de udøver, let og blidt. Ikke desmindre træffer man sjældent hos tyske Kvinder den aandelige Hurtighed, der besjæler en Samtale og sætter Tanker i Bevægelse.»

Indtrykket af det tyske Aandsliv maatte nødvendigvis gribe Fru de Staël mægtigt. I hendes Fædreland var Alt forstenet i Regler og Vedtægter; der droges en udlevet Poesi og Filosofi med Døden, og her var Alt i Gæring, Alt i ny Bevægelse, livfuldt og haabefuldt.

Den første Modsætning til fransk Aand og Væsen, som slog hende, var denne: I Frankrig var det Herredømme, Samfundet udøvede, ubetinget; det franske Folk var af Naturen saa sel- skabeligt, at Enhver til enhver Tid følte sig forpligtet til at handle som de andre, tænke som de andre, skrive som de andre,